

สลับ

หน้า 1

ต้องรักภูเหล็ก

นั่นคือ "1.ต้องไม่ล่าสัตว์ตัดไม้ บุกรุกป่าเพิ่มเติม 2.ต้องรักษาวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณีของตนเองไว้ให้ยาวนานที่สุด ผมว่าถ้ารักษาประเพณี ของตนเองไว้ได้จะเป็นเรื่องดีมาก เพราะเราต้องดูแลเรื่องความเป็นอยู่ กับกฎหมาย ทุกวันนี้ บางทีอ้างกฎหมายกัน แต่กฎหมายทำอะไรได้บ้าง และ ถ้าใช้มากเกินไปก็เป็นพิษ" นายชัยวัฒน์ ลิ้มลิขิตอักษร หัวหน้าอุทยานแห่งชาติ แก่งกระจาน บอก

นับเป็นการบอกห้ามกลางกลืนอาชญากร โขกย้ายหัวหน้าอุทยานฯ ระลอกสอง ของอธิบดีกรมอุทยานฯ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันสะเทือนป่าไปทั่วประเทศและหลังเหตุการณ์ไม่งาม เป็นต้นว่า การเผา กระท่อมชาวบ้านกลางป่าลึก เครื่องบินกองทัพบกตกอย่างมีปริศนา การ จับก้านันชื้อดังจังหวัดสมุทรสาครที่เข้าไปล่าสัตว์แล้วต้องปล่อย และการ เข้าไปล่าสัตว์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับนายพันที่ลิดความยังเวียนหาย

ลึกเข้าไปในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานมีบ้านโป่งลึก แม้จะลึก จากเขื่อนแก่งกระจานประมาณ 50 กม. แต่การเดินทางต้องใช้เวลาประมาณ 2 ชม. และแน่นอน ก่อนเข้าไปต้องขออนุญาตเจ้าหน้าที่อุทยานฯ เสียก่อน

หมู่บ้านโป่งลึกอยู่คนละฝั่งแม่น้ำกับหมู่บ้านบางกลอย อยู่ใน พื้นที่ตำบลห้วยแม่เพรียง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ระหว่าง สองหมู่บ้านมีสะพานแขวนข้ามแม่น้ำเพชรบุรีเชื่อมไปมาหาสู่กัน คนทั้งสองหมู่บ้านเกือบ 100 เปอร์เซ็นต์เป็นชาวกะเหรี่ยง

กะเหรี่ยงกับกะเหรี่ยงต่างกันอย่างไร? นายนิรันดร์ พงษ์เทพ ชาวกะเหรี่ยง บ้านบางกลอย บอกว่า แท้จริงไม่ต่างกันมากนัก ถ้าจะเปรียบเทียบให้เห็น ภาพก็คงเหมือนคนไทยกับคนลาว ทั้งมีภาษาพูด รูปร่างหน้าตา วัฒนธรรม ประเพณีคล้ายคลึงกันจนแยกกันแทบไม่ออก ขณะที่ผู้ใหญ่ลอย จิ๋บง ชาวกะเหรี่ยงบ้านโป่งลึก บอกว่า กะเหรี่ยงกับกะเหรี่ยงคล้ายกันมาก สิ่ง ที่พอแยกได้คือ ภาษาพูดที่แตกต่างกันเล็กน้อย

อย่างคำว่า "ไปไหน" ภาษากะเหรี่ยงพูดว่า "ลือเล" แต่กะเหรี่ยงพูด "เลชูเล" เป็นต้น

ขณะที่นายชัยวัฒน์ ลิ้มลิขิตอักษร หัวหน้าอุทยานแห่งชาติแก่งกระ- จาน อธิบายว่าแต่เดิมกะเหรี่ยงกระจายอยู่ในผืนป่าตะวันตก บริเวณถิ่นเขา ชายแดนไทย-พม่า ส่วนใหญ่เรียกตัวเองว่ากะเหรี่ยง ถ้าจากเหตุการณ์ จะพบว่าชาวกะเหรี่ยงอยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเล 300 ม.ขึ้นไป ถ้าต่ำกว่านั้น ส่วนใหญ่เป็นชาวกะเหรี่ยง

นอกจากนั้น การใช้ภาษาและวัฒนธรรมก็แตกต่างกัน ชาวกะเหรี่ยง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ ส่วนกะเหรี่ยงนับถือศาสนาพุทธ นับถือผี นับถือไม้มีการไหว้ไม้ให้บรรพบุรุษมีการเคลื่อนย้ายอยู่เป็นกลุ่มเป็นชุมชน

ในกะเหรี่ยงถึงมาอยู่ใน 2 หมู่บ้านนี้ได้หัวหน้าอุทยานบอกว่า ประมาณ 100 ปีมาแล้ว ชาวกะเหรี่ยงติดเชื่ออหิวาต์มีคนล้มตายกันมาก จึงพามารวม กันที่โป่งลึก ตั้งเป็นหมู่บ้านน้อยๆ ขึ้นมา ครั้นปี 2535 เกิดปัญหาเรื่อง

ยาเสพติดตามแนวเทือกเขาด้านตะวันตกเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดน ชาวไป 5 นาย ทำให้เกิดการบริหารจัดการชาวบ้านใหม่เพื่อสะดวกในการ องค์กร ดูแลต่อมาปี พ.ศ.2539 จึงเปิดการเจรจากันระหว่างเจ้าหน้าที่กับชาวกระหว่า แล้วจ เหตุการณั้ครั้งนั้น ทำให้แบ่งกะเหรี่ยงออกเป็น 3 กลุ่มคือ 1.กลุ่ม ให้อธิ ไม้ยอมลงมาจากเขาแนวตะเข็บแดน ต้องการไปอยู่กับญาติพี่น้องทั่ว ให้อธิ 2.กลุ่มที่ขอไปอยู่กับญาติที่อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี และ 3.กลุ่ม ให้อธิ ที่มาอยู่บ้านบางกลอย คนละฝั่งแม่น้ำกับหมู่บ้านโป่งลึก ให้อธิ

ประมาณ 100 ปีมาแล้ว ชาวกะเหรี่ยงติดเชื่อ
อหิวาต์มีคนล้มตายกันมาก จึงพามารวมกันที่
โป่งลึก ตั้งเป็นหมู่บ้านน้อยๆ ขึ้นมา ครั้นปี 2535
เกิดปัญหาเรื่องยาเสพติดตามแนวเทือกเขาด้าน
ตะวันตกเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนตายไป
5 นาย ทำให้เกิดการบริหารจัดการชาวบ้านใหม่

ชาวกะเหรี่ยงโป่งลึก ชีวิตใหม่ในโลกเก่า

ครั้งนั้นมีการจัดสรรที่ทำกินให้ชาวบ้านทั้งปลูกบ้านและสร้างห้องครัว ให้ 57 ครัวเรือน ชาวบ้านที่มาใหม่ประมาณ 391 คน การบริหารจัดการ คราวนั้น หัวหน้าอุทยานบอกว่า มีความจำเป็นมากเพราะถ้าปล่อยให้ กระจายกันอยู่จะยากต่อการดูแลแนวทางบริหารจัดการก็เอนนำพระราชดำริ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระราชเสาวนีย์ในสมเด็จพระนางเจ้า สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถมาใช้เป็นต้นว่า "ทำหมู่บ้านเล็กในป่าใหญ่" เป็นต้น

แม้จะเอนนำพระราชดำริมาใช้แต่หัวหน้าอุทยานบอกว่าเนื่องจาก ข้าราชการมาแล้วไป จึงไม่ค่อยจะมีความต่อเนื่อง ทำให้ชาวบ้านสับสน ลำสุดสถาบันส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมปิดทองหลังพระ สืบสานแนวพระราช- ดำริได้มาเป็นแม่งานขับเคลื่อน ทำให้เกิดพัฒนาเป็นรูปธรรมขึ้นมา มีที่พั ภาที่มีโ อกท ฟ้าหล

โครงการแรกคือผันน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรีเข้ามายังแหล่งเพาะปลูกของ

ยแดน ชาวบ้านการทำโครงการนี้เป็นการร่วมมือกันระหว่างอุทยานแห่งชาติทหาร
ในการ องค์กรต่างๆและที่ขาดไม่ได้เลยคือความร่วมมือของชาวบ้านตามนโยบาย
ะหรั่ง แล้วต้องการให้ชาวบ้านมีความกระตือรือร้นในการพัฒนาสังคมของตนเอง

1.กลุ่ม อ่างเก็บน้ำโครงการมีปริมาตรประมาณ 1,000 คิวบิกเมตร ต่อ
งพม่า ท่อชักน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรีมาประมาณ 14.08 กม. ก่อนกระจายน้ำ
3.กลุ่ม ลงพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 300 ไร่เป็นเบื้องต้น โครงการนี้คาดว่าจะ
จะแล้วเสร็จประมาณเดือนกุมภาพันธ์ 2556 ถ้าเป็นไปได้ตามฝัน วันแม่
พ.ศ.2556 ชาวบ้านจะปลูกข้าวได้

เชอ
วันที่
535
ด้าน
ยไป
ใหม่
ผู้ดูแลโครงการนี้ฝันว่า “ผมว่าอีก 3 ปีคุณเห็นแล้วถ้าเราทำจุดเล็กๆ
สำเร็จลงได้ มันจะเป็นเยี่ยงอย่างให้ข้าราชการได้เรียนรู้ใหม่นี้ข้อหนึ่ง
ข้อสองถ้ามันเสร็จทำไมไม่เรียนรู้จากที่นี่แล้วเอาไปแก้ไขแนวชายแดน
ทั้งหมด ตั้งแต่ระนองถึงเชียงราย 2,000 กว่ากิโลเมตร ถ้าทำที่นี่ได้ เงิน
น้อยนิดที่ตกลงที่นี่ จะคุ้มเสียยิ่งกว่าคุ้มอีก”

แท้จริงแล้วการร่วมมือกันสร้างอ่างเก็บน้ำให้ชาวบ้านก็เพื่อแก้ปัญหา
ของชาวบ้าน ไม่ว่าปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสังคม และปัญหาสิ่งแวดล้อม
โดยวาดหวังว่าจะเป็นการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน และชาวบ้านมีความสุข

ถึงกระนั้นก็มีความหวาดหวั่นว่ากลัวคำว่าพอของชาวบ้าน รุ่นนี้
ไม่มีปัญหาเพราะได้ล้มรสความยากลำบาก แต่คนรุ่นต่อไปน่ากลัวแต่นั้น
ก็มีทางแก้ปัญหาระยะยาวคือเรื่องการศึกษา “เราต้องเข้าไปในโรงเรียน
การสอนในโรงเรียนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง ไม่ใช่สอนแบบทุกวันนี้
จะต้องสอนให้เขาอยู่กับธรรมชาติ ศิลธรรม สิ่งแวดล้อม และสำคัญที่สุด
คือความโลภ ต้องให้เขาประมาณตัวให้ได้”

มองชีวิตความเป็นอยู่กลางป่าและพัฒนาของปัดทองหลังพระอย่างไร
นางเจียรนัย พิณทอง อายุ 23 ปี ชาวกะเหรี่ยงบ้านโป่งลึก ผู้มีประสบการณ์
ลงมาทำงานพื้นล่างบอกว่า ปัจจุบันเธอได้รับานิสงส์จากโครงการหลวง
เป็นอย่างมาก เพราะได้เข้าไปเรียนการปักผ้าตามโครงการของมูลนิธิ
แม่ฟ้าหลวง ได้ทำงานอยู่กับบ้าน อยู่กับครอบครัว และได้ค่าแรง ค่าปักผ้า
แม้จะทำงานระหว่างวันจันทร์ถึงวันเสาร์แต่วันอาทิตย์ก็ได้อยู่กับครอบครัว

เมื่อถามว่าเมื่อมีแหล่งน้ำและมีโครงการอื่นเข้ามาช่วยอีกจะ
กลับลงมาประกอบอาชีพพื้นล่างอีกครั้งหรือไม่เธอบอกว่า ไม่อยากลง
มาอีกแล้วเพราะว่าค่าใช้จ่ายสูงมาก ทำได้เท่าไรก็จ่ายออกหมดไม่
เหมือนทำงานอยู่กับบ้าน นอกจากมีเงินเหลือแล้วยังได้อยู่กับที่
กับน้อง

ส่วนผู้ใหญ่ลอย จีบัง ผู้ใหญ่บ้านโป่งลึก อายุ 42 ปี เคี้ยวหมากหยับๆ
น้ำหมากติดปากสีแดงชาด พรายยิ้มเห็นฟันสีด่าบอกว่า โครงการต่างๆ
ช่วยเหลือชาวบ้านได้มากแต่สิ่งหนึ่งที่ชาวบ้านอยากได้มากๆ คือ หมู่บ้าน
ห้วยลึกเป็นกะเหรี่ยงพุทธ ต้องการพระสงฆ์มาทำพิธีทางศาสนา และได้
ปริกษาหาหรือข้อธรรมต่างๆบ้าง

“เราสร้างสำนักสงฆ์สร้างวัดไม่ได้เพราะกฎหมายไม่ให้แต่อยาก
มีที่พักพระสงฆ์ชั่วคราว ผังโน้น (บางกลอย) เขานับถือศาสนาคริสต์
เขามิโบสถ์แต่เราฝั่งนี้นับถือศาสนาพุทธไม่มีวัด ไม่มีที่ทำบุญเวลาเข้าพรรษา
ออกพรรษา เวียนเทียน เราก็ไม่มี ต้องไปอาศัยพระพุทธรูปที่มูลนิธิแม่-
ฟ้าหลวง”

ของ
ผู้ใหญ่ลอยเอ่ยพลางบ้วนน้ำหมากปรี๊ดลงพื้นแดงฉาน.